

nakládati, přehlíží, že v době smrti své manželky byl dosud vlastníkem domu vl. č. 3715 v M. a že se svou manželkou uzavřel smlouvu o společenství majetku na případ smrti, že také uvedená nemovitost byla touto smlouvou zasažena, a že z těchto příčin nastávají účinky popsané v druhé větě § 1234 obč. zák. Ustanovení § 442 obč. zák., dle něhož nemůže nikdo na jiného převést více práv, než sám má, nemůže se žalobce s úspěchem dovolávat, poněvadž žalovaná odvozuje své právo od zemřelé své matky, manželky to žalobcovy, a její pozůstalost má dle smlouvy ze dne 12. ledna 1887 na nemovitost zapsanou ve vl. č. 3715 v M. práva, vytčená v 2. větě § 1234 obč. zák. Se zřetelem ke shora vyličenému stavu neopodstatňují okolnosti, které dovolatel uplatňuje s hlediska § 7 obč. zák. použití tohoto zákonného ustanovení. Byla tedy na daném podkladě věc po stránce právní (č. 4 § 503 c. ř. s.) nižšími soudy posouzena správně. Neboť podstata společenství majetku mezi manžely pro případ smrti (§ 1234 obč. zák.) záleží v tom, že v případě smrti toho neb onoho manžela přísluší na živu zůstalému manželovi se strany jedné a pozůstalosti zemřelého manžela se strany druhé nárok na polovici všech statků společenství obapolně podrobených bez ohledu na to, kterému z obou manželů dotýčný majetek před tím náležel a který z nich zemřel (viz rozh. č. 3243 Sb. z. a n.).

Čís. 15069.

I. Výklad pojmu »odborný dozor« podle § 1 č. 6 a) zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.*)

II. Najímanie a prepúšťanie robotníkov, určovanie mzdy a prihlasovanie robotníkov k penzijnému poisteniu sú prácami duševnými (§ 1 odst. 2 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.).

(Rozh. z 24. marca 1936, Rv III 753/35.)

Žalobník bol zamestnaný u žalovaného od 1. októbra 1926 do 4. novembra 1932 najprv ako robotník a neskôršie ako dozorca. Žalobou domáhal sa na žalovanom zaplataenia dôchodku, o ktorý prišiel v dôsledku toho, že ho žalovaný neprihlásil k penzijnému poisteniu podľa zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. O b a n i ž š i e s ú d y žalobu zamietly. N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a upravil tento súd, aby znova rozhodol. D ô v o d y:

Nižšie súdy zistily, že žalobník od roku 1927 nekonal ručné práce, ale dozeral ako predný robotník nad robotníkmi nádenníkmi, viedol menšie práce podľa úpravy žalovaného alebo jeho technického personálu a že pri väčších prácach bol vždy prítomný žalovaný alebo jeho technický personál, že žalobník prijímal robotníkov a ich prepúšťal podľa úpravy žalovaného a ustaľoval mzdy v medziach mu žalovaným daných a že pri menších stavbách prihlasoval robotníkov k nemocenskému poisteniu.

*) Srovnaj: Sb. n. s. č. 14103.

Podľa § 1 odst. 1, bod 6 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. podliehajú povinnému poisteniu penzijnému zamestnanci, ktorí sa zaoberajú prevážne prikazovaním práce robotníkov alebo odborným dozorom nad nimi bez toho, že by sa samí práce zúčastnili. Podľa odst. 2 cit. Šu je povinná penzijným poistením každá osoba, ktorá je v služebnom pomere zamestnaná prácami prevážne duševnými.

Odborným dozorom v smysle cit. zák. ustanovenia je dozor, ktorý má za cieľ, aby práca robotníkov po stránke technickej vyhovovala, na rozdiel od dozoru простého, ktorý spočíva v dohľade na to, aby robotníci pracovali usilovne bez zbytočných prestávok. Je tedy odborným dozorom súhrn funkcií, ktorých podstata záleží v tom, že dozerajúci orgán pozoruje kriticky činnosť podriadených osôb podľa smerníc túto činnosť určujúcich a hľadá na to, aby pozorovaná činnosť bola v shode so smernicami pre ňu danými. Pri tom nie je rozhodné, či smernice pochádzajú od osoby dozerajúcej alebo od osoby inej, ktorej je dozorca podriadený. Odborným dozorom je tiež dozor, keď bol sverený osobe, ktorá nemá vyšších odborných znalostí, ako robotníci prácu vykonávajúci, keď dozerajúci má dbať o to, aby práce boli vykonané podľa rozkazu odborníkov. Nevyžaduje sa, aby osoba vykonávajúca odborný dozor mohla činiť sama dispozície a mala samostatné vedúce postavenie. Podľa toho bol dozor, ktorý vykonával žalobník podľa zistenia nižších súdov, dozorom odborným tak pri menších stavbách, ak aj pri väčších stavbách.

Najímanie a prepúšťanie robotníkov, určovanie mzdy, hoci podľa smerníc majiteľa podniku, a prihlasovanie a odhlasovanie robotníkov k pensijnému poisteniu, sú práce, ktoré vyžadujú duševnej intenzity, myšlienkových pochodov a samostatného úsudku. Sú tedy prácami duševnými..

Žalobník konal tedy práce, ktoré podliehaly povinnému penzijnému poisteniu podľa zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. (§ 1 odst. 1 bod 2 a 6) a aj podľa vlád. nariadenia č. 16/1923 Sb. z. a n. (§ 1). Žalovaný bol preto povinný prihlásiť žalobníka k penzijnému poisteniu. Keď tak neurobil, je mu za škodu zodpovedný.

Odvolací súd sa však nezaoberal ani otázkou, či žalobníkovi škoda vznikla, ani číselnosťou žalobného nároku. Bolo preto učiniť opatrenie podľa § 543 odst. 2 Osp.

Čís. 15070.

Právne následky z penzijného poistenia — podľa vl. nar. 16/1923 Sb. z. a n. — osoby, ktorá poistením nie je povinná, sú tie isté ako u osoby poistením povinnej. Prihlásením zamestnanca k poisteniu podľa vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. a prijatím ho k poisteniu Všeob. penz. ústavom je otázka povinnosti k penzijnému poisteniu — pokiaľ sa týka doby, na ktorú sa prihlásenie a prijatie vzťahovalo — i pre súdy záväzne vyriešená.

(Rozh. z 24. marca 1936, Rv III 140/36.)